

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
професорсько-викладацького складу
14 травня 2021 р.

Збірник наукових праць
професорсько-викладацького складу академії
за підсумками науково-дослідної роботи в 2020 році

Полтава 2021

Редакційна колегія:

Аранчій В. І., ректор академії, кандидат економічних наук, професор.

Горб О. О., проректор з науково-педагогічної, наукової роботи, професор кафедри екології збалансованого природокористування та захисту довкілля, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Галич О. А., декан факультету економіки та менеджменту, директор Навчально-наукового інституту економіки та бізнесу, професор кафедри інформаційних систем та технологій, кандидат економічних наук, доцент.

Дорогань-Писаренко Л. О., декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень, кандидат економічних наук, доцент.

Дудніков І. А., декан інженерно-технологічного факультету, професор кафедри галузеве машинобудування, кандидат технічних наук, доцент.

Кулинич С. М., декан факультету ветеринарної медицини, професор кафедри хірургії та акушерства, доктор ветеринарних наук, професор.

Маренич М. М., декан факультету агротехнологій та екології, професор кафедри селекції, насінництва і генетики, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Опара М. М., фахівець відділу з питань інтелектуальної власності, професор кафедри землеробства і агрохімії ім. В. І.Сазанова, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Поліщук А. А., декан факультету технології виробництва та переробки продукції тваринництва, доктор сільськогосподарських наук, професор.

Чайка Т. О., начальник редакційно-видавничого відділу, кандидат економічних наук.

Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2020 році (м. Полтава, 14 травня 2021 року). – Полтава : РВВ ПДАА, 2021. –328 с.

них коштів, тобто зменшення кількості оборотів зобов'язань.

Отже, системне дослідження показників ділової активності дає змогу інтерпретувати стан і використання банком економічного потенціалу, тобто наявних і прихованих можливостей, а також вагомість взятих на себе ризиків господарювання.

Список використаних джерел

1. Аналіз ділової активності банку.
URL:<https://library.if.ua/book/59/4187.html> (дата звернення: 07.04.2021).
2. Аналіз банківської діяльності : підручник / за ред. А. М. Герасимовича. Київ: КНЕУ, 2003. 599 с.

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКОСТІ В БУРЯКОЦУКРОВІЙ ГАЛУЗІ

*Томілін О. О.,
доктор економічних наук, професор*

Сьогодні якість продукції стає предметом спільного інтересу всіх суб'єктів економічної діяльності, які входять у склад агропромислового виробництва. Формування ефективних взаємозв'язків підприємств усіх сфер агропромислового виробництва – має спиратися на такий важливий аспект, як забезпечення якості продуктів харчування.

Колишній механізм управління цукровою галуззю залишається без належних змін і став непридатним для ринкової економіки; нова система ще не створена, в результаті виникло неконтрольоване і нерегульоване ринкове середовище, перенасичене іноземними товарами не завжди належної якості; наразі відсутній необхідний пакет законодавчих актів, які б відповідали потребам виробництва, враховували закони ринкових відносин; не сформовано науково-обґрунтовану державну економічну політику щодо бурякоцукрового виробництва та суміжних галузей; держава втратила вплив та контроль за виробництвом та реалізацію цукру на внутрішньому та зовнішньому ринках [1].

Система якості підприємств харчової промисловості має стратегічне значення, оскільки впливає не лише на економічний розвиток країни, від неї залежить життя та здоров'я населення. Саме це обумовлює потребу більш детального її вивчення.

Проблема якості є актуальною для всіх країн та організацій, так як тільки продукція високої якості може бути конкурентоспроможною. Тому вирішувати дану проблему лише традиційними методами, тобто лише шляхом контролю якості готової продукції, практично неможливо. Повинен бути комплексний, системний підхід, реалізація якого можлива лише в рамках системи управління якістю [2, с. 285]. Вивчення наукових праць та публікацій, аналіз стану та тенденцій розвитку підприємств, поведінки споживачів на ринку дозволяє зробити висновок про те, що якість все ж таки є головним чинником забезпечення підвищення рівня конкурентоспроможності вітчизняної продукції. Питання конт-

ролю якості продукції підприємств харчової промисловості залишається нагальним і сьогодні. З метою контролю якості продукції на всіх етапах виробництва необхідно створити чітку комплексну систему якості. Необхідно удосконалити структурну політику бурякоцукрового виробництва на основі застосування сучасних ресурсоощадливих технологій, диверсифікацію виробництва. Упровадження систем управління якістю, що відповідають міжнародним стандартам ISO серії 9000, дозволить: поліпшити імідж та зміцнити репутацію продукції; підвищити задоволеність клієнтів та ефективність існуючої системи управління якістю; забезпечити гнучке управління підприємством, спростити й прискорити процедури взаємодії з клієнтами, зменшити брак, виробничі витрати тощо.

З метою подальшого ефективного розвитку бурякоцукрової галузі мають бути впроваджені новітні досягнення науково-дослідних інститутів у галузі виробництва, оптовій та роздрібній торгівлі [3, с. 28]. На нашу думку, основні причини, які визначають необхідність забезпечення і підвищення якості є: зростання ролі і темпів науково-технічного прогресу в розвитку науки, техніки, виробництва, економіки; збільшення обсягу виробництва продукції і, як наслідок, можливе зростання вартості браку; посилення вимог до інтенсифікації виробництва і підвищення його ефективності.

Наші дослідження свідчать, що впровадження систем якості, які відповідають міжнародним стандартам ISO серії 9000, дасть можливість в подальшому відродженню та перспективному розвитку бурякоцукрового підкомплексу України. При удосконаленні галузевих економічних зв'язків виробників дасть можливість розв'язати проблеми розвитку бурякоцукрової галузі: забезпечить рівень спеціалізації основних бурякосійних господарств України; підвищить економічну ефективність роботи цукрових заводів; сприятиме задоволеності потенційних клієнтів та ефективність існуючої системи управління якістю; поліпшить організацію управління сільгосп підприємством, залучить зарубіжні та вітчизняні інвестиції. Необхідним для підвищення ефективності галузевої політики у сфері бурякоцукрового виробництва є удосконалення політики на ринку цукру між виробниками цукрових буряків і цукровими заводами з метою позитивного впливу бурякоцукрового комплексу на соціально-економічні тенденції в розвитку вітчизняного аграрного сектору економіки України. Узагальнюючи причини зменшення посівних та зібраних площ, показників переробки та реалізації цукрових буряків свідчить, що вони є наслідком стрімкого зростання цін на матеріальні та енергетичні ресурси, які зумовлюють підвищення собівартості продукції.

Таким чином, за умови державного втручання та пріоритетності бурякоцукрового виробництва можливий стабільний та ефективний розвиток бурякоцукрового виробництва, необхідно обмежити обсяги переробки цукру з давальницької сировини від квоти «А».

Список використаних джерел

1. Красняк О. П., Амонс С. Е. Ринок цукру: проблеми та перспективи. *Ефективна економіка*. 2020. № 1. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7582> (дата звернення: 09.04.2021).

DOI: 10.32702/2307-2105-2020.1.64.

2. Томілін О. О. Система якості підприємств аграрної сфери: регіональний аспект. *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. Спецвипуск.* Полтава. ПДАА. 2013. С. 281–286. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/1535> (дата звернення: 09.04.2021).

3. Томілін, О. О. Формування міжгалузевих зв'язків агропромислового виробництва та їх вплив на структурну політику бурякоцукрового підкомплексу: автореф. дис. ... д-ра екон. наук: 08.00.03. К.: Нац. акад. агр. наук України, Нац. наук. цент «Ін-т аграр. Економіки», 2015. 39 с.

СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

*Глуценко Ю. А.,
кандидат економічних наук, доцент*

В зв'язку з складною епідеміологічною ситуацією, що склалася внаслідок поширення короно-вірусної хвороби COVID-19, значно знизилися темпи економічної активності України та зарубіжних держав. Зменшення світового попиту, зміна кон'юнктури зовнішнього ринку негативно вплинули на стан економіки України та спричинили скорочення обсягів ВВП на 11,4 % (ІІ кв. 2020 р. до ІІ кв. 2019 р.) а також зайнятості населення (середньоденні показники кількості безробітних у червні 2020 р. склали 518 тис. осіб) [2, с. 9, 11].

Кризові явища, пов'язані з пандемією, в банківській сфері призвели до послаблення попиту на банківські послуги, що позначилось падінням обсягів прибутку українських банків до 7,7 млрд. грн (ІІ кв. 21 р. до І кв. 2020 р.), переважно через скорочення комісійних доходів та обсягів кредитування с. 18. Поряд з тим, відбулися зміни форм роботи фінансових установ (частковий перехід на дистанційну роботу, а саме 50% - 80% персоналу центральних офісів «Райффайзен Банк Аваль», «Приватбанк», «Укргазбанк») та форм обслуговування клієнтів (перехід на онлайн сервіси), що зумовило додаткові витрати банків (у «Приватбанк» близько 300 млн грн) та збільшенням онлайн-платежів [2, с. 19].

Для стабілізації фінансової ситуації вважаємо необхідним зосередження на проведенні виваженої грошово-кредитної політики в напрямі активізації та монетарного регулювання внутрішнього ринку. Забезпечення стабільності грошової одиниці обумовлює стабільний попит, тим самим сприяючи підвищенню темпів економічного зростання, а отже і покращенню рівня життя громадян. Проте, при досягненні цієї мети проблемними аспектами є нестабільність та зростання споживчих цін, що ускладнює процес прийняття рішень економічними агентами (рис. 1), (побудовано автором за даними [1]).